

Αναστοχασμός και προτάσεις για τους τρόπους υποστήριξης της αλληλεπίδρασης στο παιχνίδι

Τα παιδιά κατανοούν αυτά που βλέπουν και ακούν γύρω τους αλληλεπιδρώντας με ανθρώπους στο σπίτι, σε περιβάλλοντα εκτός σπιτιού και στην τοπική τους κοινότητα. Τα παιδιά εξερευνούν και ανακαλύπτουν, ερευνούν και κάνουν υποθέσεις, επιλέγουν και παίρνουν αποφάσεις. Με αυτό τον τρόπο συλλέγουν, οργανώνουν και ερμηνεύουν πληροφορίες. Προσπαθούν να εκφράσουν τις δικές τους ιδέες και τις αναπαριστούν συμβολικά. Σκέφτονται τι έχουν κάνει, άκουσαν, έμαθαν και ερμηνεύουν αυτές τις εμπειρίες αποδίδοντας το δικό τους νόημα και κατανόηση.

Ο ενήλικας, με το ρόλο του γονέα, ενθαρρύνει τα παιδιά να μιλήσουν και να σκεφτούν τις δικές τους ιδέες και νοήματα. Αποδίδει σημασία στις διαθέσεις, τις γνώσεις, τα νοήματα, τις δεξιότητες, τις στάσεις και τις αξίες των παιδιών και προσπαθεί να ακολουθήσει τα βήματά τους. Έχει την ευκαιρία να αναπτύξει μια σχέση δυνατή με τα παιδιά, καθώς αναζητά μαζί τους διαφορετικούς τρόπους σκέψης και δράσης, τα ενθαρρύνει να εξωτερικεύσουν τη σκέψη τους και να λύσουν προβλήματα σε ζητήματα που τα αφορούν.

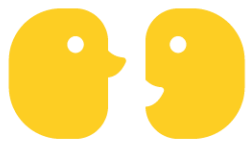
Ακολουθούν τέσσερα παραδείγματα στα οποία μπορείτε να σκεφτείτε πως θα μπορούσατε να ενισχύσετε τη μάθηση των παιδιών σας σε ένα πλαίσιο αμοιβαίας αλληλεπίδρασης κατά το παιχνίδι τους.

1^ο Παράδειγμα

Οι δίδυμες Ελένη και Μαρία (τεσσάρων χρονών) παρακολουθούν τη μητέρα τους στην κουζίνα καθώς ετοιμάζει το δείπνο. Η μητέρα τους μιλάει για το τι κάνει. Μια μέρα με ήλιο φροντίζει έξω στην αυλή να φέρει μερικές παλιές κατσαρόλες, τηγάνια, κουτάλια, καρότα και πατάτες στον κήπο, ώστε τα κορίτσια να παίξουν με τα αντικείμενα αυτά. Φροντίζει τα υλικά να είναι άφθονα και τις παρακολουθεί καθώς απορροφώνται από τη δραστηριότητα, ανακατεύοντας τα λαχανικά στις κατσαρόλες τους και ταΐζοντάς τις κούκλες τους. Περιστασιακά παρέχει κάποιο σχόλιο για το τι κάνουν τα κορίτσια όπως: βλέπω ότι χρησιμοποιήσατε περισσότερες πατάτες στο φαγητό από ότι καρότα... θα ήθελα να δοκιμάσω και εγώ λίγο από το φαγητό που ετοιμάσατε... κ.ο.κ. Αργότερα τα δύο κορίτσια τη βοηθούν να πλύνει τις πατάτες στο νεροχύτη όταν μαγειρεύει το δείπνο.

Αναστοχασμός:

- Αν ήσασταν στη θέση της μητέρας των κοριτσιών τι άλλο θα μπορούσατε να είχατε κάνει για να ενισχύσετε περισσότερο την αλληλεπίδραση των παιδιών στο παιχνίδι τους;

VOICE

Voicing children Opportunities Interaction
Collective decision making Education

2^ο Παράδειγμα

Οι δίδυμες Ελένη και Μαρία (τεσσάρων χρονών) ετοιμάζονται να παίξουν με τις κούκλες τους. Κάποια στιγμή αρχίζουν να διαφωνούν στο πως να μοιραστούν τα φορέματα για τις κούκλες τους. Ο μπαμπάς, καθώς τις βλέπει να μαλώνουν, τις πλησιάζει με σκοπό να τις βοηθήσει να λύσουν το πρόβλημα.

Μπ.: ποιο είναι το πρόβλημα σας; Μπορείτε να μου εξηγήσετε τι συμβαίνει;

Μαρ.: Η Ελένη πάντα θέλει να γίνεται το δικό της. Θέλει πάντα αυτή να παίρνει τα περισσότερα ρούχα που της αρέσουν.

Μπ.: Μάλιστα. Και τώρα κορίτσια τι σκέφτεστε; Πως μπορείτε να λύσετε αυτό το πρόβλημα; Χρειάζεται να σκεφτείτε για να μου πείτε τι προτείνετε. Αν δεν μπορέσετε να βρείτε μια λύση, νομίζω ότι τελικά θα είναι πολύ δύσκολο να ευχαριστηθείτε το παιχνίδι με τις κούκλες σας.

Μαρ.& Ελ.: ... μένουν σιωπηλές.

Ελ.: Εγώ θα πάρω αυτά και η Μαρία αυτά (φέρνει κοντά της τα ρούχα που επέλεξε και σπρώχνει τα υπόλοιπα προς το μέρος της Μαρίας).

Μπ.: Μάλιστα, αλλά καταλαβαίνω πως μοιράζεις τα ρούχα χωρίς να παίρνεις υπόψη σου τι θέλει και η Μαρία. Πως αλλιώς θα μπορούσες να το κάνεις αυτό, δηλαδή να μοιράσεις τα ρούχα λαμβάνοντας υπόψη και τις επιλογές της Μαρίας;

Μαρ.& Ελ.: ... μένουν σιωπηλές. Μετά από λίγο συμφωνούν να μοιράσουν τα ρούχα μεταξύ τους, λέγοντας ότι αν η μια θέλει κάποιο ρούχο από την άλλη μπορεί να το δανειστεί.

Μπ.: Μπράβο σας που σκεφτήκατε να μοιραστείτε τα ρούχα. Είναι πολύ καλή η λύση που βρήκατε, δηλαδή να μπορεί η κάθε μια να δανειστεί κάποιο ρούχο που το έχει η άλλη!

Αναστοχασμός:

Πως άραγε βοηθάτε το παιδί σας να επιλύει προβλήματα, να διαχειρίζεται τις διαφωνίες του;

3^ο Παράδειγμα

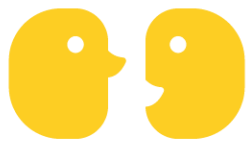
Ο Χρήστος (πέντε χρονών) παίζει με τα κέρματα που έχει μαζέψει σε ένα κουτί. Κάποια στιγμή παίρνει διάφορα υλικά από τα παιχνίδια του και προτείνει στη μητέρα του να γίνει αυτός πωλητής και η μητέρα του πελάτης. Βάζει καρέκλες οριοθετώντας το χώρο σε μια γωνιά του σπιτιού και αρχίζει να τακτοποιεί τα υλικά.

Μητ: Είναι έτοιμο; Ο πάγκος σου για να πουλήσεις;

Χρ.: Ναι.

Μητ.: Ωραία (πλησιάζει). Καλημέρα σας. Θα ήθελα να αγοράσω ένα κουτί γάλα και λίγες ντομάτες.

Χρ.: Αμέσως (της δίνει στο χέρι τα υλικά). Ορίστε και λεφτά (της δίνει χρήματα).

VOICE

Voicing children Opportunities Interaction
Collective decision making Education

Μητ.: Νομίζω κάτι δε το κάνουμε σωστά. Ποιος χρειάζεται να δώσει χρήματα και ποιος να πάρει; Μη ξεχνάμε εγώ είμαι ο πελάτης και εσύ αυτός που πουλάει πράγματα. Θυμάσαι τι γίνεται όταν πάμε μαζί στη Βαλεντίνη που έχει το σούπερ-μάρκετ κάτω από το σπίτι μας για να ψωνίσουμε;

Χρ.: ... (σκέφτεται). Α! Κατάλαβα, εσύ θα μου δίνεις χρήματα και εγώ θα σου δίνω ρέστα!

Μητ.: Πολύ σωστά το σκέφτηκες, αλλά πως θα ξέρω τι τιμή έχει το κάθε τι που πουλάς για να πληρώσω; Θυμάσαι τι είχε η Βαλεντίνη στον πάγκο με τα φρούτα;

Χρ.: Α! Ναι, έγραφε πόσο έκανε το καθένα. Τώρα κατάλαβα τι πρέπει να κάνω. (Τρέχει παίρνει χαρτί και κάθεται να γράψει κάποιους αριθμούς)

Αναστοχασμός:

Πως άραγε μπορείς να χρησιμοποιήσεις το παιχνίδι ρόλων ώστε να ενισχύσεις δεξιότητες γραμματισμού και μαθηματικής σκέψης στο παιδί σου;

4^ο Παράδειγμα

Ο Χρήστος έχει ανακαλύψει έναν ιστό αράχνης ανάμεσα στα φυλλάκια ενός θάμνου έξω στην αυλή. Τον περιεργάζεται προσεκτικά και μετά τρέχει στη μητέρα του να τη φωνάξει για να το δει.

Χρ.: Κοίτα μαμά, τι βρήκα. Το σπίτι μιας αράχνης.

Μητ.: Σωστά, ανακάλυψες ένα ιστό αράχνης. Για να τον δούμε λίγο καλύτερα, προσεκτικά όμως, να μην τον χαλάσουμε.

Χρ.& Μητ... πλησιάζουν πιο κοντά.

Χρ.: Είναι σαν μικρές κλωστούλες, κοίτα υπάρχει κάτι πάνω τους.

Μητ.: Θα ήθελες να το βγάλεις μια φωτογραφία με το κινητό μου;

Χρ.: Ναι! (φωνάζει ενθουσιασμένος και τρέχει να φέρει το κινητό)

Τις επόμενες στιγμές μιλάει ενθουσιασμένος για τον ιστό, παρατηρεί το σχήμα του και με κόλλα, χαρτί και μαρκαδόρους προσπαθεί να φτιάξει έναν δικό του. Η μητέρα του ενισχύει τις προσπάθειές του με το να τον βοηθήσει να αναζητήσει πληροφορίες για την αράχνη και τον τρόπο που φτιάχνει τον ιστό της. Οι επόμενες μέρες κυλούν με το ενδιαφέρον του Χρήστου να μιλάει για τις αράχνες στους φίλους του, στη γιαγιά του, να προσπαθεί να κάνει καλύτερους ιστούς με διάφορα υλικά. Η μητέρα του εκμεταλλεύεται το ενδιαφέρον του και δημιουργεί δραστηριότητες μέσα στο σπίτι όπως: στήνει με κλωστή έναν ιστό ανάμεσα στα έπιπλα και καλεί τον Χρ. να περνάει ανάμεσα προσπαθώντας να μην ακουμπήσει τον ιστό, δημιουργούν ιστούς με διαφορετικά χρώματα και στολίζουν το δωμάτιο του, διαβάζουν παραμύθια με αράχνες κ.ο.κ.

Αναστοχασμός:

Πόσο συχνά οργανώνεις δράσεις-δραστηριότητες με βάση το ενδιαφέρον που δείχνει το παιδί σου για κάτι;